

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

131. szám.

Pest, augusztus 15. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országuton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Épen most érkezett hiteles tudósítás szerint:

Neusinánál, Verbasz és Szent Tamás közt és Járeknél, három rendbeli ütközetben a Rácokat tetemes károsodásokkal megvertük.

Pest aug. 15.

Nagyon rosszul állunk, mintha megvolnánk kövesülve. Napok, hetek, hónapok vadszelekként rohannak felettünk, s mi csak egy helyben vagyunk. Összetesszük kezeinket, mert a mi történetik, a vész nagyságához képest, nem több, mintegy kis porhánnyás a táblabíró szeme közé.

A magyar embernek rettenetes szerencsétlensége az, hogy véghetetlenül engedi magát ámítani. A magyar szemmel látja, kézzel fogja a veszt, azonban ha egy mosolyt lát, egy nyájas szót hall, azonnal vissza engedi magát a legtarthatóbb álmak közé, mintha opiumot szívott volna.

Csak annyit tudnánk megtanulni, hogy az időkben, midőn e mozgalmakat látjuk, s felettök ítéletet akarunk mondani, ne arra nézzünk, mit mondanak ott, mit beszél azok közül egyik, vagy másik, hanem mindig azt: mi lehet ezen mozgalmaknak természetes célja, és iránya.

Például, a ministerialis emberek miként az oraculum szavait, úgy lesik, mit mond Jellachich.

Pedig abból soha sem leszünk okosak. Ne gondoljunk vele, mit mondanak a zágrábi gyűlésen, hanem keressük a bajt az ügy gyökerén, nem pedig kívül az ágakon és leveleken.

Azt kell tekintenünk, ha valljon e mozgalmak motivumaiban van-e egy elv, mellynek jövendője lehet.

S ha van ilyen, ezen elvre nézve kell hatnunk, azt kell kiszakgatnunk, ha az mi reánk, szabadságunkra s alkotmányosságunkra nézve veszedelmes.

Ezen elvet alkalmazólag vizsgáljuk meg, miért lázzadhattak fel ellenünk a déli slávok.

Gondolja-e valaki, hogy ezen embereknek az valódi kívánságuk, mit zászlóikra kívül felírnak? Oh de nagy boldogság volt az a régi rendszer, hogy annak visszahozataláért a ráczt agyonlővesse magát. —

Igaz hogy Jellachich, Rajachich, s a rácznak mind vadja, mind szelidje így beszél, de ne hallgassunk mi arra, keressük az igazi okot, melly lent van a gyökérben, mert a külső phoenomenonok meg fognak minket csalni.

Mi tehát az igazi és valódi ok?

Ennek feltalálása a világon senkinek sem lehet könnyebb mint épen nekünk magyaroknak.

Tegyünk fel egy esetet.

Bécsben marcziusban kiűt a forradalom. A bürocracia elűzetik, s helyébe constitutionalis kormány lép.

Ha ekkor Magyarországon történetesen éppen nem ül együtt az országgyűlés, ki tudja, tán egy pár bécsi embernek eszébe juthatott volna az egész monarchiából egy erős constitutionalis országot alapítani.

E monarchia lehetett volna német, Bécs hatalma, s az uralkodó ház iránti tekintetből, vagy lett volna szláv, a mennyiben a birodalom népességének felét csakugyan szláv népelemek alkotják.

Az új constitutionalis monarchia, garantirozta volna nemzetiségüket, a sok vallást, s csak egyedül a bécsi közös birodalmi törvényhozás kötötte volna ki.

Kérdjük olvasóinkat, mit mondtunk volna mi magyarok ehhez?

Supponálunk még e nemzetben annyi derékseget, hogy fellázadt volna.

És ha fellázadunk, mit gondol az olvasó mit irunk ez esetben zászlóinkra? — Azt talán hogy: nem kell sanctio pragmatica, nem kell V. Ferdinánd király. Le Ausztriával. Éljen VI. István? vagy plane, kikiáltjuk a respublicát?

Bizony aligha így teszük.

Ha így kezdjük, nagyon csekély pártot kapunk. Hanem arra való a politica, s az embereknek kritikus időkben, mintha valami benső instinctusok volna, igen fel tudják magokat találni.

Mit irtunk volna zászlóinkra.

Azt hogy a megyék tovább is megtartassanak régi hatóságaikban. . . Ama gyönyörű institutio a nagyméltóságú m. k. u. h. tanács, melly a törvények hiv őrzője, fenmaradjon. A magyar tovább is a kedvesemlékü cancellaria útján értekezék királyával.

Ezt tettük volna. Ezt kell vala tennünk, ha azt akarjuk, hogy az egész nemzet mellénk álljon.

De midőn ezt tettük volna következése, hogy mindezek egyszersmind a mi kívánataink ultimatumai.

Nem. A világért sem. Ezek csak oly szépitő ürügyek, csak egy nagy háló, mellyel a tömegeket felvenni akartuk.

És ez esetben a bécsiek igen rosszul ítélték volna felettünk, ha rólunk azt mondták volna, mit a horvátokról Kossuth mondott.

Hogy nekünk nem kell parlamentarizmus szabadság.

Hogy mint a horvátokat, minket, nem lehet érteni, azoknak az embereknek sok a szabadság mit mi nekik adunk; nekik kevesebb kell. Ők azt akarják, hogy a pénz és hadügy-ministerium tovább is a középponton legyen. Mert a Consilium, s Cancellaria fenmaradása erre megyen ki.

Roszul ítélték volna felettünk, ha bár zászlóinkra ezen elkopottságok: cancellaria, consilium, vármegyék is lettek volna írva.

Azért tehát mi se igen ítéljük meg a horvátokat arról, mit zászlóikra írogatnak, ne hallgassunk arra, mit Jellachich beszél a kivel minden bizonnal magok a horvátok leginkább lennének elégedetlenek a mint ügyök ne tán valahogy győzelmet vivna ki.

Keressük tehát a déli szláv mozgalmak okát a dolgok természetében.

És ezen ok, bár mennyire van az palástolva külsőleg, nem más mint Magyarországtól elszakadás.

Itt ugyan a táblabíró felkiált. Igen, elszakadás Magyarországtól és csatlakozás Ausztriához. — Eben gubát nem kell venni. A horvátoknak a bécsi uralkodás, csak úgy nem kell mint a pesti. Hanem csak beszélnek össze vissza mindent az izgatók. A horvátok, tudhatja, a ki őket jól ismeri, még inkább akarnak elválni Ausztriától mint magok a magyarok. Hanem ha azt akarják, hogy boldoguljanak, végczéljokat nagy mélyen keblökbe rejtik s irnak zászlóikra oly pontot, melly valahogy el ne rettentse a kevésbé bátrakat, s azokat, kik a nyugalmat még nagy áron is megtartani kívánják.

És mindezeket azért hoztuk fel, hogy egy gondolatunknak jó nagy feneket kerithessünk.

Viszamegyünk oda, honnan elindultunk, hogy rosszul állunk. Napok, hetek, hónapok vadszelekként rohannak felettünk, s mi egy helyben vagyunk, össze tesszük kezeinket, a körülmények erünk felett hatalmat ragadtak, s a mi történetik, az nem több mint egy kis por, melly a táblabíró szeme közé vettetik.

Valóban nem több.

Ministerium az ország védelmi állapotba helyzetéről csak úgy gondolkozik, hogy egyedül

Rajachich s Jellachichal van dolgunk, hogy a rácz tábor csak rabló csoport, melynek messzebb célja nincs, s melly azért löveti magát, hogy a had és pénzügy Bécsbe menjen! hogy tartsuk meg a sárgafekete színeket. Erősödjék meg ismét a középponti hatalom, melly aztán mindnyájunkat elnyeljen!

A készülétek, melyeket mi teszünk, nyomorúságosan felelnének meg egy olly értelemben vett harcznak is, mint a hogy a kormánypárt a rácz felkelést, saját maga ámitására felfogja.

Mélyebb célzatu felkelés ellenében tetteink köz kacaj tárgya.

Pedig e mélyebb célzat létezik. És, hogy is ne léteznék! mellyik nemzet bár milly kicsiny is, ne szeressen független lenni. Ne akarja, hogy külön nemzeti kormánya, és törvényhozása legyen? —

És a mi kormányunk azt hiszi, hogy azon emberek csak rablócsoport, hogy tulajdonképen a rácz mozgalom nem is politikai esemény.

A pornép igaz, hogy a mozgalmat nem igen értelmezi másként mint rablási szabadságot, a ki inkább miveltebb, ez által a banátban jó földet akar szerezni, a katona tiszték, Jellachichék igaz, hogy reactionairek, de mind ezen heterogen elemek alatt csak egy elvnek lehet jövődjéje, s ez az elszakadás.

Igy vagyunk a déli mozgalmakat illetőleg.

És ez még bajaink kisebbike.

Mit mondjunk austriaival viszonyunkról. Hadseregünkről, melynek tisztszjei a Közlöny szerint nemzeti ügyeinktől idegenkednek. A bécsi kormányról, hol ellenünk kifakadásai miatt Doblhoff annyira népszerű. Mit mondjunk Radeckkiról, ha Olaszországban a béke helyre áll, s az osztrák egy jó zsebeléssel megelégedve e meg nem tartható földet oda hagyja . .

Ha ezekre gondolunk, a ministerialis politika kártyavaráának össze kell omlani.

Pest aug. 15.

Mi lesz belőlünk? ezt kérdi mostanában még sok olly egyén is, kit egyébiránt holmi aprószerű hírek nem igen szoktak elrémíteni s aggódás ül még olyanok homlokán is, kik a csüggedést eddigelő csak nevéből ösmerék.

Az olasz szabadságharcz leverve, Radeckzi Milánóban, Bécsben egy ellenséges kormány, az ország alsó vidékein a lázadás fekélye, a felső vidékek valamint az ország több helyei a bujtogatás befolyása alatt, szláv elem és reactio armányai egy uniált de nehézségeket támasztó Erdély — mind megannyi különböző okai amaz aggodalmaknak s bizony magunk se csodálkozunk, ha a legjobb reménnyel tölt keblü is felsohajtva kérdi: vajon mi lesz belőlünk? s annival inkább nem, mert e bajok ellenében, ezek orvoslása. s részint megelőzésére a szorongó pillanatok egy tapintat nélküli pedans orvosra — egy határozatlan kormányra találnak.

Pár hetek előtt mondtuk, hogy ha a házi orvos patience felett egy maga rendelkezni nem mer, ha a mondatej és julep nem használ; consilium hivatik egybe.

Igy tett ministeriumunk is.

De ebben sem volt köszönet, mert hiszen mit használ az, hogy ha a consiliumot alkotók nagyobb része a hausdoctorhoz hasonló julepes gyógymód embere s elnyomja a kisebb részt, melly gyökeresen és nem melegítővel akar gyógyítani?

Legfelyebb az lesz a különbség, hogy a beteg a consilium rendelése szerint hal meg.

Sőt mi azt állítjuk, hogy sokkal jobb lett volna a nemzeti gyűlést egybe nem hívni, mint azt olly ultra kényszeríteni.

Értjük a Pázmándi módosításának elfogadása általi helyzetet.

Ehez hasonló parlamenti életben még nem történt.

A ház határoz roppant többséggel, függetlenül és meggyőződését követve. Az elnök e határozatot kimondja, s az ülésnek vége van.

És eljön a más nap, s egyik követ a másik fülébe sugja a borzasztó hirt, hogy a ministerium in corpore le akar lépni a tegnapi határozat következtében, s a félelem hidege öszvekokoztatá a táblabírák fogait s borsózás szállta meg hátaikat s inkább szerették volna, ha nem születének mert így nem szavaztak volna a cultus minister ellen. És ezen ministeri universal mediás hatalma alatt álló lelkek páni rettegésének közepette fel áll a simplex képviselővé átváltozott elnök s az általa tegnap kimondott határozat megdöntésére egy módosítványt tesz, mellyet — a jobb lelkűek zugolódása után — a tegnapi határozatot hozott többség elvégre elfogad, s így compromítálta magát e hon s a világ előtt.

Azt akarjátok-e, uraim minister urak, hogy az országgyűlés csak arra használtassék, miképp ingatlan és élhetetlen politikátok következményei iránti felelősségtek alól előleges jóváhagyásával felmentsen?

Azt akarjátok-e, hogy a nemzet-gyűlése chinai pagod szerepet játszdjon, melly legkisebb érintéstökre fejet billentsen s csak akkor és úgy mozogjon, midőn s a mint nektek tetszik?

Jól van, ezt tehetitek, tán, de meggondoljátok, hogy az országos tisztelet melyel a nép a független meggyőződéssel bíró hongyülés iránt viseltetik, megfog szünni a ministeri pillantásokra feltétlenül és meggyőződése ellenére, csupa félelemből hódoló többség irányában.

Azért kérünk titeket, ha politikátokat olly helyesnek tartjátok, mellyben egy betü igazítást sem akartok eltérni, oszlassátok inkább szét a nemzet képviselőit, de ne éljétek vissza az irántoki ragaszkodással, olly meggyőződést semmisítő alternatívák által gyilkolván meg a tiszteletet, melyel a képviselő saját magának, állásának tartozik.

E honban, s a jelen körülmények közt a tisztelet nymbusa igen sokat teszen. Mi ellenségei vagyunk a némelly személyeket környező álnymbusnak, s igyekszünk azokat lerántani, de a nemzetgyűlésének vigyázni kell, hogy e nymbus ne csökkenyen; már pedig erre már is elég történt.

Mi nem félünk annyira mint sokan jövődünk iránt, bár éppen most a dolgok és események olly fordulatában állunk is, mellyben magunkat még csak tájékozni sem lehet.

Mi még akkor sem, csüggednénk el, ha az

árulásnak sikerülne az Olaszországban levő illyr katonaságot haza küldetni: csak hagyná el ministeriumunk a simogatás, a concessiók politikáját, s lenne kérlelhetetlenül szilárd, ne dörögne csak papíron, de sujtaná a bünöst mindenütt, ne sápitozna magány körökben szüntelen, hogy itt is amott is árulás van, a nélkül hogy a büntetésre bátorságot tudna venni.

Mit használ örökösen alarmirozni a nemzetet s ha a felkelt hosszadalmasság, visszarendelések, és türelemre intő praedicatiók által jeges vizet önteni lelkesedésére, elálmosítani éberségét?

Függjön az áruló, lakjon az bár palotában vagy kunyhóban, utilevelet az engedelmeskedni nem akaró katonatiszteknek s közembereket helyökbe, szabadutat a honszerelemnek s a nagyragyásnak, és még semmi sincs elvesztve.

A magyar hazát tudá magának foglalni, midőn még csak csekély számu volt, és ne tudná megtartani azt midőn milliókból áll,

Azért félre ama sötét képekkel, ama csüggeteg kérdezősködésekkel; de félre ama gyáva kormány-politikával is, melly nem illik nemzetünk férfiaságához, és félre azon politikával melly a nemzet képviselőiből szavazó bábokat ak csinálni.

A külföld szeretett minket barbar népnek nevezni, a barbarismus kizárja az elpuhultságot és elasszonyosodást, azért érdemljük meg olly értelemben a külföld czimezésit, hogy megérdemlenségünk később a civilisalt nevet.

Legyünk éberen.

Török-Becse, august. 8.

Tisztelt barátim!

Igen röviden fogok írni csak a leglényegeseb vonásokban, mert helyzetünk nem engedi, hogy a papírt üres szavakkal tömjük meg. Útunka Szolnokig tudjátok, tudjátok, mikint mind ruházat-, mind fegyverzet dolgában rosziul valánk ellátva; de azért csapatunk, e kicsiny, de bátor s tettekre kész csapat nem csüggedt, örömet várt és türt, mert hiszen ki is volna az, ki midőn a haza szent ügye veszélyben forog, a köznapi aélet sokszerü aprólékos igényeiről le ne tudn mondani! Nem akarok dicsérő beszédet írni magunkról; de annyit állíthatok, miképp Leonidas thermopylaei csapata — erőre tán igen, de bátorság s honszerelemre nézve semmivel sem áll felettünk. — Csak egy jó vezér, s ezer halálnak is szemébe nézünk. Mondjátok meg ama szükkeblü s gyáva fajnak, melly szájkodni mindig kész, de midőn tenni kell — szinleges ürügyekkel áll elő, mikkel gyávaságát s önző természetét eltakarja; miképp mi vagyonilag szegények ugyan, de honszerelmünkre nézve a haza legdúsabb polgáraival sem engedjük magunkat felül mutatni. Ennyit előjáróban, miután igen sajnosan hallók, miképp némelly buta s szivtelen burgerek nem átalloították kisdud csapatunkat gyalázó szavakkal illetni. —

Szolnokot szombaton august. 5-én hagyók el; velünk jött a debreczeni zászlóalj — mintegy 1400 főből álló, mind magyar jó erős alkatu férfiak. Útunk Szegedig igen unalmas volt. A Tisza vidéke e tájon igen szegényül, s egyformán néz ki, itt ott nádosok s fűzesekkel. A gőzhajón 600-an voltunk, s alig 100 emberre való ételmi szerek, minek következtében másfél napig koplalnunk, s valódi afrikai hőséget kelle kiállanunk. Embereink egy kissé zugolódtak; de csak a haza szent ügyét kelle említenünk, s megnyugodtak.

Midőn e sorokat írom, lármát dobolnak, a rácok egy félórára fekvő faluba berontottak, a nemzetőrök, ágyúk, huszárok — ellenök nyomulnak; isten adjon győzelmet! Mi estére meggyünk ki két századdal. —

Szegedre értünk 6-dikán délután 2 órakor; jól voltunk elszállásolva, a szegedi nép vendégszerető és barátságos; de miként is lehetne becsületes józan ember fukar, önző, midőn élet és halál fölötté forog a koczkán.

Szegedről másnap 7-dikén regg. 4 órakor indultunk ki, s ismét a debreczeni honvédekkel. Szegedet elhagyva a vidék mindkét parton kies, néhol festői. A jobb parton a magyarok száma több; balparton a rácoké. A magyarok mindennütt örömmel jöttek a partra, a rácok nem mutatták magukat, vagy el buva bokrok közül, s igen gyakran megfutottak. A mi századunk (2-ik) vontató hajót, a debr. honvédek szinte mellettünk egy másikon a Neptún által vontatva.

Zenta, Kanizsa s Moholynál ünnepélyes rendben állottak ki a nemzetőrök zenével. Itt a vidék gyönyörű; isten elleni vétek volna a rácok kezén hagyni. Zentát elhagyva, a rácok több helyütt ellenséges szemekkel néztek ránk; a debreczeni honvédek mindenikre golyót bocsátottak, mire a rácok megfutottak.

Ó-Becsére délután 6 órakor értünk. A partot szerű néptömeg foglalta el. Kiszállottunk, a nap hevétől s koplalástól elbágyasztva, mert tudjátok meg 4 nap alatt csak egyszer Szegeden eltünk főtt ételt. Ó-Becse már telve volt katonákkal, s így be nem szállásoltathattunk, hanem fáradtan s éhesen elindultunk Török-Becsére gyalog, mintegy 3 órai gyors menés után — esteli 9 órakor érkezünk meg Török-Becsére. T.-Becse szebb gazdagabb hely a másikon; azt hittük jó szállás s jóllakás vár reánk, de nagyon csalakoztunk. A vagyonos rácok tömegestől hagyják el a várost; a házak üresen s gazdálalul állanak. Csak néhol van egy egy gondviselő, ki egyszersmind kém is. A rácok a római sánczokba vonultak. Az éjet szabad ég alatt töltök el az utcán; ételt nem kaptunk, egy kis száraz kenyér volt mindenünk.

Egy pár órai körültekintés elég volt, hogy a dolgok állásáról helyes fogalmat szerezzek. A rácok közt hasonlíthatatlanul több erély s több stratégikus tapintat van; kormányzatukban szigorú egység, s központosítás van. A körülfekvő rácok mind a sánczokba vonultak; szerbek s határszéli katonák nagy számmal, köztük papjaik, kik e vad népet fanatizálják. Szóval, e rác had ügyes vezérek által vezetetik, kik mind egyet akarnak, a magyar haza romlását. Naponkint kapnak segítséget. A magyar faluk pedig elhagyottan, naponkénti gyilkolás s rablásoknak kitéve vannak. Istenért, minő hadi terv ez! Miért nem gyűjtik össze a magyar faluk lakóit az elhagyott rác városokba minden vagyonostul? miért szivelik áru-lókként köztünk maradni a rácokat, kik minden pillanatban készen vannak a római sánczokba szökni; s addig is minden mozdulatainkról tudósítják elleneinket. Minden rácot vagy be az ország bensejébe, vagy ki a határon kívül, s helyöbbe e gyönyörű vidék városokat erőteljes magyar néppel megrakni minél előbb, még rosszabbra nem fordulnak a dolgok. A ministeriumnak e volna első teendője. Mig ez meg nem történt, a

rácok mindig hatalmasabbak lesznek. Török-Becse egy órányira fekszik az ellenséges tábor-tól, melly 12 mföldnyi hosszú vonalban jól meg erősített állásban — naponként rabol és pusztít a mieink közt, s midőn a mieink összevonultak, már a sánczokba vannak ragadmányakkal. Ide érkezünk éjjelen egy Becsétől félóránnyira fekvő tanyán a majorost, egy derék magyar embert megölték. — Kezét s nyakát több fejsze csapásokkal elvágta, s mintegy 60 darab marhát elhajtottak. Reggel a megcsontított testet behozták. Irtózatot látvány! Bal lábában van egy lövés; a fej egészen levágva, bal kar töből levágva, mit a rablók magukkal vittek. Jobb kar a kézfej felett kettévágva! Van-e magyar ember, kinek vére föl ne lázadna, ki utolsó csepp vérére készen ne áldozna. A csonka test szomszédunkban fekszik. Ugyan csak említett éjen 11 órakor egy rabló csoport egy t szamelléki magyar faluból mintegy 1100 darab marhát elhajtottak. Megjegyzendő, hogy mindez örvonalunkon belül történt, daczára annak, hogy több őrcsapat járkal, mellyek kétszer voltak a faluban, s miután elvonultak egy fél óra alatt a Tiszán is áthajtották a rablók az egész gulyát. Nem a faluból magából kell-e hirt adni valami gaz rácznak? —

12 óra délben riadót dobolnak. A rácok egy félóránnyira fekvő magyar faluba rontottak. A huszárok sebes vágatva rohannak az ágyúk mellett; a gyalog nemzetőrök kocsikon szállítanak; a szentesi s vásárhelyi lovas nemzetőrök szinte vágatnak ellenök. A katonaság száma kevés itt helyben, pár század huszár, 1300 debr. honvéd, s mintegy 2000 nemzetőr. Estére 2 századdal űrjára megyünk. Isten veletek. Lehet hogy csatánk lesz.

Mi legközelebb fekszünk az ellenséghez, s még fájdalom elkészítve teljességgel nem vagyunk, mert a pesti házi urak, kik szatyrot hoztak magukkal honunkba, s most kényelmes kereveteken nyujtónak, fukarul megvontak mindent, s így a szegényebbek el nem készülhetek, soknak nincs csizmája, blaussa, nadrága; löportáska, szuronytokja, töltést tán csak ma délután osztatnak ki. — Embereink még egyszer sem próbáltak löni. Így állunk az ellenség előtt, de azért bátrak vagyunk mint oroszánok, mert a haza szent szerelme lelkesít mindnyájunkat.

Forma nek polgártárs tiszteletét érdemelte ki csapatunknak, mert sok fiatal embert lehetőleg segített.

És most még egyszer isten áldjon meg beneteket, ha többet nem irhatok, úgy a csatamezőn maradtam. Leveleimet tartásotok meg, mert más tábori naplóm nem lesz. Most délután 1 óra; esteli 6 órakor megyünk. Köszöntsétek Pest derék fiai és leányait. Isten veletek.

Szabó János

2. századi hadnagy,

Mond — jon — le — ön! —

Marcius 15-ke dörgő szövege átharsogott a királyhágon túl, és innen. A szabadság villanysebes melegét lövelte magasba: és a ravasz Metternich bagoly szárnyait, parókáját, elorokonival, s szövényes politikai gépezetével együtt elperzselé. — Bécsbe, Pozsonyba, Budapesten, Kolosvárt, és mindennütt az óriási vatermörderes, parókás, bajszatlan, vágottbajszu, deresfűrtű, arszlán sib. pecsovicoknak — a henyé pipás aristokratáknak, önkényes, bizalomvesztett, közutalatu, rokkant hivatalnokoknak már végkép lejárt idejük, a közvélemény, a nép szava t. i. ha

ők ezt tetteleg lemondással meg nem előzték, velők többnyire bukvecet hányatott. Lövelte jótékony melegét a szabadság, lesugárzott a népre, a pórfiak igénytelen kunyhóira, szent lángra gyulasztotta a romlaltan kebleket, s a zsarnoki önkény vas járna alatt görnyedt szenvedő emberiséget a semmiségből, a porból a nagy világba, Europa szabad népei közé fölemelé, az egyesült magyarhon egyenlő szabad polgáiraivá teremté. Áldás az utóbbiakra, — bocsánat az előbbieknak, ha politikai léget változtattak, — gyalázat, ha mostis csak a régi rákhaladók.

Barátink a királyhágon túl és innen! — álljatok részen, figyeljétek, — ha fogtok illy amfibiákat: hegyes vatermördert, söt parókat, tubákos frakkot, kopott kozák nadrágot, halóspikát neki! és állítsátok egyenkint a közvélemény, világos szégyenpadára — a deresre, mellynek jótékony practikai hatásait oly préselt theoretikai tömkeleges illusztrációkkal voltak kegyesek demonstrálgatni.

Ihun ni! mi fogtunk egyet — sikkánkban van! de csak krajczárért mutatjuk, s azt is titokban, nehogy Marcius uram meghallja, mert aztán nem titok többé, és — ah! már előre borzadok tőle — hatamba állt a félelem hidege — mert — mert ha Marcius uram megtanálja pillantani, mintha látnám, mindjárt daguerotipjét zsebéből előrántja, 3 perc alatt eredeti arczképét híven lemásolja, aztán egyik vakablakába üveg alá kiülteti a mákvirágok közé, és mindenki egy krajczár nélkül megláthatja — és? és mi maradunk a filegram eredetivel egy krajczár consolacio nélkül.

Azért csak ki vele! egy rosz krajczár az ára — ki ad többet érte?! (tudni szépen fütyni, danulni, táncolni, bukvec csinálni, ha megharagszik nevetni, in mekálkhuni, ótsun adni csak tesik main her! tesik —) megalkuszunk kevesebért is, mert — köztünk legyen mondva: nekünk bizon nem kell.

Idősb Balási József fő királybíró polgártárs! fölhívjuk önt ezennel! most még olcsón — kis önmegerőtetéssel ingyen is hozzá jut: váltsa ki maga, az az: mondjon le! míg martius Uram gonosz vakablakába ültetné. Ne várja őszfejére népszava által kimondatni a lefújt „le vele“ hatalmas szövege. Okuljon Balás Lajos kegyenc Dúlója gyalázatos bukásán. Ha ön ezt most cselekszi, a világ azt mondja: ej-ej- ki hitte volna! Az a Jóska Bácsi okosabb politikus, mint Guizot, Filep Lajos, Metternich.

Figyeljen ön, és értse meg jól: ön hiába to-lakodik tovább is a nép nyakán ülni. Ifju szabadság népe az elkopott politikai veterán bajnokit nyakáról sonika lerázza. Jobb lesz, ha mielőbb önmagára leszáll a nép nyakáról, mig le hep-pentik.

Kettőn áll a vásár: a választó népen, melly ha önt utálja, önnek szépen vagy rútul le kell lépni, — és önön, kit, ha kedve vagy kedvetlensége úgy hozza, és hivataláról leköszön, a nép semmi esetre se fog megtarthatni.

Értsen meg ön: — mi igaz barátai, jó akarói figyelmeztetjük önt: saját javáért, az az világos-sabban önzésből mondjon le a fő királybírói hivatalról.

És mi hisszük, és valjuk, hogy: ezt ön tenai fogja, mert tudjuk, hogy ön mindig szerette magát, s reméljük ez elvéhez halálig — tehát mostis — loialis marad.

Mi igen őszinték vagyunk, és itt négyszem-közt arra is figyelmeztetjük önt, hogy: ön saját népszerűségének néhány év óta behegedült szent Dávid, — önnek Csikszékbe jelenleg nincs egy garasára népszerűsége. Önnek szava a nép előtt csak úgy jár, mint a régi kétgarasos, mint Pesten az 1, és 2 forintos osztrák bankjegy. Önt a nép számba se veszi, önből a nép mókát, komédiát csinál. Nekünk meg móka, komedias a zöld asztal mellett nem kell. Nekünk népszerű, erélyes, szilárd jellemű, rendíthetetlen, vas szorgalmu fő k-bíró, vagyis inkább főispán kell. Például: a derék

Miks Mihály. Illy ifju erős karoknak kívánjuk mi átadatni megyei kormányunk gyeplőjét. Ön nem képes az önre halmozott gyanúsításokat, vádokat megczáfolni, okokat ellen-okokkal, tényeket világos tényekkel visszatörlni, önt mindég leczáfolják, lefőzik. Ön nem tudja a csintalan nyelvnek önre irányzott nyilait visszalőni, ön már csak bakokat lö.

Önnek egy törvényhatóság kormányzására szükséges minden szellemi és anyagi ereje már kiürülve, enerválva. Ön egy törvényhatóság gyeplőjét saját erején megtartani nem képes. Önnek magának is gyámságra van szüksége. Ön már bele esett a második gyermeki korbába, ön nem önálló, önt most is mások kormányozzák.

S lám önnek már inkább nyugalom kell mint hivatal, ön a kászoni jó légen mindenkor egészségesebb, ön ha folyvást Kászónba laknék; a tiszta szabad léggel az ifju szabad szellemet magába szivná, — majd szellemileg anyagilag megifjodnék, s még olyan radical lehetne önből farragni, mint a pinty, és majd ha a Budapesti országgyűlésre követnek megválasztanók, ön mint kétségkívül vénebb, még öreg Palóci Bácsitis kiforgatná a kor elnökségből. Pedig be szép volna látni, milly ártatlanul csücsül és mosolyog ön az elnöki székbe, — milly dörgő hangon szónokol a gyorsíróknak. Lám, ha máskint sehogy se bír önmagával tisztába jönni, üljön egy tükör elé, gondolja magát Budapestben az alsó házba, s ott az elnöki székbe tegye magát korelnöki positúrába, és? és fogadni mernék: önnek vén Tái mindjárt kedve jó korelnökké lenni, és stante pede lemond a fő királybiróságról. Ezt titokba mondjuk önnek, hogy egér se hallja, de vigyázzon nyelvére, nehogy kikotyogja. Hidjen nekünk Jóska bácsi: ez jelen bonyolult körülményeiből önt igen helyesen kisansirozná, és önnek mégis sokkal jobb dolga volna.

Hej! Jóska Bácsi — gonoszul megfordult a világ. Március óta senkiről azért, hogy a fő királybirói széken ül, rá nem mondják: ez okos ember, milly szépen tud beszélni, igazán illik a zöld asztal végére — senkire ok nélkül rá nem fogják: ez kormányra termett ember, egyenes keblű jó elvű, fáradhatlan derék hazafi, — hanem megfordítva: most ez kormányra termett egyenes keblű, jó elvű, fáradhatlan derék honfi sat, tehát megérdemli, hogy a fő királybirói széket elfoglalja. A népnek, mióta polgári jogokba részesül, kinyílt a szeme, — már át tudja látni: kit kell a zöld asztal végére ültetni?

Érti e? hallja e ezeket Jóska Bácsi? mondja rá: értem, hallom, párt kérek, és propistálok.

Cséteris paribus igen bölcsen tudnia kell azt önnek Jóska Bácsi, hogy ön régi elvei már kimen-

tek divatból. Ön kapott politikájának lejárt ideje. Ujakat betanulni nem képes, mert már minden nap egy nótát feled. Önnek rozsdás elve, avas politikai hitvallása jelen szellemi fejleményeink igényeivel merő ellentétben áll. Ön Mártius 15-ke óta a jelen forradalmi időszak sveráján kívül esett. Magát föltalálni nem tudja. Kapkod mindenfelé, mint a vízbe esett ember, — verdődik és tátong, mint a szárazra vont hall. Ön, mint a Mártius óta elátkozott avas elvekhez hív, mint a boldogult aristokrátiának fenmaradt egyetlen táblabírói inkarnatus mumiája, többé a politikai ifju világ szabad küzdelemén zászlótartó nem lehet.

Aztán: önnek a fő királybirói nehéz hivatal viselés már nagy terhére van, — és hasonlóul: a népnek is ön fő k. birói hivataloskodása szörnyen nagy terhére van. Itt mind az ön, mind a nép érdeke megkívánja, hogy: „ön köszönjön le fő királybirói hivataláról.“

Ugye Jóska Bácsi? ez az aquatio világos — ergo: mondjon le ön! — és ha kérde: mi a? — ismételve mondjuk: „mond-jon-le ön!! —“ Engedje a borsót már falra ragadni! . . . Különben — ha majd Mártius Uram vakablakjaiba világosan kicsücsülteti, még ez országgyűlés alatt a viszontlátás vig percét élvezni el nem mulatjuk.

Csiki Cseszle.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő kenet

mellytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bálvány-utcza 183. Ára $\frac{2}{3}$ — 1 és 2 pft.

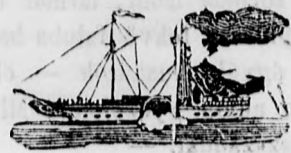
Dr. Malatides.

Oszwald testvérek,

a József téren,

ajánlják a **nemzeti őrsereg** számára szabály szerinti kész munkáikat, mint: lovaskardokat, lószerszám és kardszijra való Alpaca-fém-vaszatokat — gyalogsági aczélkardokat; gombokat Alpaca-fém- és összetételből, csákóra vagy töltestárczára való czimereket.

NB. Ugyanitt lesznek legközelebbi alkalommal töltestárcza-, kard-, és közönséges megvágásrukyokra való szijak is kaphatók.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szerdán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöke.

Magyar központi vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órakor.

„ „ tehervonat délbén 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokról Pestre. Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 25 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 2 óra 15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra 30 percz.

„ „ délután 2 óra 30 „

„ „ „ 5 „ 30 „

Váczról Pest felé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ „ 7 „

A magyar központi vasút igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.